अस्यापि प्राणदानमग्नीदेव करोति इन्द्रं गह्येत्येवम् ततः प्रतिप्रस्थातुर्ग्रहणम् ।

होतर्वदस्व यत्ते वाच्यमित्याह ॥२२॥ स्रुचि दध्नो निनयनं कुर्वन्नेव होतारं प्रत्येवमाह ।

वाच्यान्ते श्रातꣳ हविरित्युत्तिष्ठन्नाह ॥२३॥ होतुर्वाच्ये परिसमाप्ते अध्वर्युरग्निहोत्रहवणीं हस्तेन गृहीत्वा तस्मात्स्थानादुत्तिष्ठन्नूर्ध्वो भवन् श्रा॰रित्येवं होतारं ब्रूयात् ।

दधिघर्मस्य यजेति प्रेष्यति ॥२४॥ ततो यजतिस्थानं गत्वाश्राव्य इन्द्रं दधि॰जेत्येवं होतारं प्रे॰ति ।

हुतशेषं घर्मविजः सयजमानाः समुपहावं भक्षयन्ति यथोक्तम् ॥२५॥ हु॰षं होमावशिष्टं स्रुक्स्थं यजमानसहिताः घर्मसम्बन्धिन ऋत्विजः समुपहूय य॰क्तं भ॰न्ति यथा प्रवर्ग्याध्यायऽउक्तम् (२६. ७. ५५-५६) · अत्र तु यजमानस्यैव भक्षणमाम्नातं शाखान्तरात् भक्षक्रमश्च वरणक्रमेणैव अन्यस्यानुक्तत्वात् तेन पूर्वं ब्रह्मणः ततो होतुरध्वर्योः प्रस्तोतुः प्रतिप्रस्थातुरग्नीधो यजमानस्येति · अनेनैव क्रमेणोपहवप्रार्थनमपि कर्तव्यम् । शेषस्य भक्षणविधानादशेषस्य[1] होम इत्यवसीयते ।

प्राणभक्षं वादीक्षिताः ॥२६॥ अ॰ता ऋत्विजः दधिघर्मशेषस्य प्रा॰क्षं वा कुर्युः · प्राणेन भक्षः प्राणभक्षः नासिकयावघ्राणमात्रम्[2] · यदि दीक्षिताः स्युः सत्त्रेषु तदा नियमेन प्रत्यक्षभक्षमेव कुर्युः अदीक्षितानां तु विकल्पः प्राणभक्षो वा प्रत्यक्षो वेति · भक्षणानन्तरं च सर्वैः सुमित्रिया न इति चात्वाले मार्जनं कार्यम् ।

पशुपुरोडाशेन प्रचर्य पुरोडाशादि करोत्या धिष्ण्यनिधानात् ॥२७॥ ततः प॰शेनासादनादिभागपरिहरणान्तेन प्र॰र्य तदनन्तरं सवनीयपुरोडाशादीनां सादनादि करोति श्रा धि॰नात् होतृधिष्ण्ये इडां निदधातीत्येवं (१. ३. ११-१२) प्रातःसवनवदेव · कठसूत्रे स्तीर्णे दधिघर्मेण चरति यदि प्रवर्ग्यवान्पशुपुरोडाशेनेडान्तेन चरित्वा माध्यन्दिनीयैस्तुल्येन चरति माध्यन्दिनस्य सवनस्येति सम्प्रेष इति ।

उन्नीयमानेभ्यश्चानुवाचनप्रभृत्या चमसनिधानात् ॥२८॥ होतृधिष्ण्ये सव-

---

१) °नात्सशे° A. २) °सिककावब्राह्मण° A.